

TÅSEN
SKOLE

GODT SKOLEMILJØ

Tåsen skoles plan for Godt skolemiljø

INNHold

<u>INNLEDNING</u>	<u>3</u>
<u>STYRENDE FOR ARBEIDET MED GODT SKOLEMILJØ ER OPPLÆRINGSLOVA</u>	<u>4</u>
<u>DEN DAGLIGE OPPFØLGINGEN.....</u>	<u>5</u>
<u>MÅNEDLIG TILTAK FOR Å SKAPE ET GODT SKOLEMILJØ/ ÅRSJUL</u>	<u>7</u>
<u>FELLES GSM- ARBEID PÅ TÅSEN SKOLE</u>	<u>7</u>
<u>SKOLE-HJEMSAMARBEID</u>	<u>8</u>
<u>MELDING OG DOKUMENTASJON</u>	<u>10</u>
<u>NÅR MOBBING ELLER KRENKELSER OPPDAGES.....</u>	<u>12</u>
<u>NETTVETT OG OM DIGITAL MOBBING</u>	<u>14</u>
<u>BEREDSKAPSPLAN</u>	<u>16</u>
<u>LITTERATUR</u>	<u>16</u>

Innledning

Tåsen skole satte opp i sin strategiske plan for 2012 at skolen skulle revitalisere Olweusprogrammet. Gjennom behandling i plangruppa, driftsstyret og skolemiljøutvalget ble det besluttet at overskriften skulle endres til *Godt Skolemiljø (GSM)*.

Skolemiljøutvalget ba våren 2012 om en ny plan for GSM. Planen ble behandlet i Skolemiljøutvalget og vedtatt 19.juni 2012 i skolens driftsstyre. Skolen har siden da utviklet og forbedret aktiviteter og målsettinger. Gjennom arbeidet med Godt skolemiljø har skolen beveget seg bort fra Olweusprogrammet og etablert en egen plan. Den 11.november 2014 vedtok Driftsstyret, etter tidligere behandling i Skolemiljøutvalget, å avvikle samarbeidet med Olweus og la GSM-planen være gjeldende for arbeidet med Godt skolemiljø. I arbeidet med vår egen GSM-plan har den vist seg å kunne stå på egne bein, uten hjelp av et program bestemt utenfor skolen.

GSM-planen ble revitalisert våren 2014. Det er utarbeidet et årshjul, en opplæringsplan og et kontrollverktøy for skolen. Planen evalueres nå etter hvert skoleår og tas opp i skolemiljøutvalget. Det er etablert rutiner for kortest mulig vei fra avdekt problem til forpliktende tiltak. Skolen støtter seg til Elevundersøkelsen og egen, intern trivselsundersøkelse for småskolen (1.-4.trinn). Det er likevel avgjørende at den enkeltes opplevelse blir lyttet til og ivaretatt.

På Tåsen skole er vi opptatt av hva som må til for å skape et godt skolemiljø, og hvordan vi skal håndtere krenkende atferd. Vi arbeider systematisk og kontinuerlig for at alle elever ved skolen skal ha en trygg og faglig stimulerende hverdag. De voksne ved skolen etterstreber rollen som gode forbilder og tydelige ledere, med struktur og kultur for læring. Relasjon og tydelige rammer står sentralt i planen. Våre elever skal oppleve at de voksne ved skolen bryr seg, viser omsorg og har blick for alle elever. Et nært samarbeid med foresatte er svært viktig i dette arbeidet. Med felles holdninger og forventninger til elevene blir det lettere å gjøre et godt forebyggende og holdningsskapende arbeid.

Overordnet mål:

Alle elever ved Tåsen skole skal oppleve et trygt og godt arbeidsmiljø fritt for krenkelser av noe slag

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet ulike veiledninger skolen benytter til å skape forståelse og håndtering av problemstillingen. I oversikten fra UDIR vises ulike ansvarsforhold:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Bedre-laringsmiljo/Hjem-skole-samarbeid/Elevenes-psykososiale-skolemiljo/>

Styrende for arbeidet med Godt skolemiljø er Opplæringslova:

§ 9a-1. Generelle krav

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Med særlig vekt på:

§ 9a-3. Det psykososiale miljøet

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.

Føyd til med lov 20 des 2002 nr. 112 (ikr. 1 apr 2003, etter res. 20 des 2002 nr. 1735).

For å kunne arbeide med den generelle delen av læreplanen og de lovpålagte oppgavene har skolen timeplanfestet en egen "GSM time" (Godt skolemiljøtime). Her arbeides det planmessig etter de generelle emnene i læreplanen. Timetallet er hentet fra ulike fag der dette er hensiktsmessig. Dette framgår av den enkelte klasses timeplan.

Den daglige oppfølgingen

Tåsen skole har over tid kartlagt noen risikosoner i arbeidet med godt skolemiljø. Vi har definert soner hvor vi ser av erfaring, og har opplysninger om fra elevundersøkelsen, at elevene kan føle utrygghet og at konflikter kan oppstå.

Vi har ut fra dette laget en oversikt over risikosonene (grønn farge) og gått aktivt inn med tiltak i forkant av situasjonen, i situasjonene og hvordan vi skal følge opp dersom det oppstår situasjoner i risikosonene.

Risikosoner	Tiltak i forkant	I situasjonen	Oppfølging i etterkant	Ekstra kommentar
I korridoren	Elevene øver innmarsj og utmarsj med lærer.	Praktisk og teoretisk øving	Jevnlig og ved behov	
	Elevene møtes av en voksen/ledelsen	Hilse på elevene	Melding til kontaktlærer på telefon.	
Før timen starter	Lærer hilser på elevene ved døra	Blikk-kontakt Håndtrykk		<i>Gjelder første gang lærer møter elevene.</i>
I timen	Fortelle hvordan et godt læringsmiljø skal være og utarbeide felles klasseregler sammen med tipsplakat	Reagere på brudd på klasseregler	Elevsamtaler	* Forutsigbarhet for elevene kan redusere stress og negativ atferd <i>Vi jakter på god atferd og roser når klassereglene følges</i>
	Klassering		Resultatgjennomgang (elevundersøkelsen)	<i>Godt skolemiljø settes på timeplanen</i>
	Synlig mål på tavla*	Henvise til mål i løpet av timen, tilpasset undervisning og vurdering for læring	Oppsummere mål	
Ved PC-skap	Lærerstyrt utdeling		Lærerstyrt innlevering	
I friminuttet	Forberede elevene på friminutt	Gi ideer til aktivitet Lekegrupper		Varsle ved uteblitt inspeksjon
	Inspeksjon med gul vest	Aktivt tilsyn	Melding til kontaktlærer på telefon	

I gangen	Samtale om ordensreglene og høyreregler	Reagere på brudd på ordensregel og høyreregler uavhengig om du kjenner elevene eller ikke.		
I garderoben	Forberede elevene før de går til og fra garderoben			
Gymgarderoben	Forberede elevene før de går til garderoben.	Banke på for å høre om alt er i orden		
På tur	Forberede elevene før de går			Det er en <i>egen instruks, rutinehefte.</i>
På nett	Gjennomgang av nettvettsreglene	Aktivt oppsyn		Det er en egen plan for nettvett
Toalettene	Skape trygge rammer for toalettbesøk	Aktivt oppsyn		
Skolevei	Uteinspeksjon med gul vest	Aktivt oppsyn Elevene har en voksen de kan henvende seg til før skolestart.	Gi kontaktlærer beskjed dersom det er ting som bør følges opp.	

Fokus på risikosoner i fellekap:

Trinnene har behov for ulikt fokus på risikosonene. Likevel synes vi det er viktig å ha noen felles uker hvor hele skolen jobber med det samme for å bevisstgjøre elever, lærere og andre deltakere på skolen.

Uke	Fokusområde	Hva
Uke 34-36	Rolig innmarsj og utmarsj	Frivillig oppstilling Elevrådet vil ha gangvakt i deler av tidsrommet
Uke 36-39	Fokus på transport inne i skolebygningen.	Høyreregel og " Gå-regel"
Uke 41-45	Orden i garderober.	Elevrådet vil ha gangvakt i deler av dette tidsrommet
Uke 2- 6	Rolig innmarsj og utmarsj	Frivillig oppstilling Elevrådet vil ha gangvakt i deler av tidsrommet
Uke 7-11	Fokus på transport inne i skolebygningen.	Høyreregel og " Gå-regel"
Uke 12-17	Orden i garderober	Elevrådet vil ha gangvakt i deler av dette tidsrommet

Månedlig tiltak for å skape et godt skolemiljø/ årshjul

Som del av Godt Skolemiljø gjennomfører vi fellesarrangementer hvor hele skolen deltar under et felles tema. Trinnene jobber også med temaene, men tilpasset sitt alderstrinn. Temaene tar utgangspunkt i de månedlige temaer i GSM-planen som hele skolen skal ha som felles fokusområde. Trinnene tilpasser arbeidet til hvert trinn og til hver enkelt klasse. Månedens tema og mål for perioden er synlig på skolen og i arbeidet med elevene.

Måned	Tema
August	Skole og klasseregler
September	Vennskap og lek
Oktober	Verdighet og respekt
November	Mobbing og nettvett
Desember	Høflighet og språkbruk
Januar	Samarbeid og samhold
Februar	Kommunikasjon
Mars	Følelser
April	Toleranse
Mai	Frihet og ansvar
Juni	Inkludering og felleskap

Årshjulet, som ligger som et vedlegg til planen, skal evalueres etter hvert skoleår. Temaene som årshjulet bygger på ser man under i tabellen. Under finnes det et eksempel på hvordan planen er laget som et arbeidsverktøy for lærere og elever.

Måned	Tema	Mål	Aktiviteter	Opplæring		Vurdering
				Hva	Ansvar	
August	Skole- og klasseregler	- Jeg kjenner til skolens regler - Vi har laget klasseregler - Jeg følger skolens regler - Jeg følger klassens regler - Jeg holder orden i garderoben - Jeg har vært med på å lage tipsplakater - Jeg har oversikt over bøker, klær og skoleutstyr	Lære skolegårdsleker - Gjennomgang av skoleregler - Øve på skoleregler - Lage klasseregler - Lage tipsplakater - Nettvett på alle trinn, kort gjennomgang - Innarbeide læringspartner Faddere: Fadderordning 4. trinn Tur med nye faddere 1. trinn og 4. trinn Faddere lærer skolegårdsleker. 1. og 4., 2 og 6. trinn, 3. og 7. trinn Tåsen-regel: Klassefriminutt i lillefri mandag og fredag hele året	Gjennomgang av plan for GSM for hele personalet. Gjennomgang av årshjul for GSM på team. Gjennomgå GSM-halvtimen og ukas mål på team hver uke. Presentasjon det første månedens tema for GSM på fellestid GSM-plan tatt opp i elevråd	Ledelsen Teamleder/ lærere Teamleder Ledelsen /sosiallærer Elevrådslærer/ledelsen	Lese GSM- plan på første planleggingsdag Lærere kvitterer ut via Fronter
September	Vennskap og lek	- Jeg tilhører en vennsgruppe - Jeg deltar i klasselek /-	- Fellessamling 2.trinn - Skolegårdsdans - Etablere vennsgrupper	Presentasjon månedens tema for GSM på fellestid.	2.trinn	

Felles GSM- arbeid på Tåsen skole

På Tåsen skole har vi noen fellesnevnerer for hva vi mener er viktig for godt skolemiljø. Hvert enkelt trinn og hver enkelt lærer tilpasser arbeidet til hva som er best for klassen og trinnet, men vi har et felles hovedprinsipp:

- Alle elever er "VÅRE ELEVER"! På Tåsen skole er vi alle ansvarlige for alle elevene. Vi har et positivt elevsyn hvor alle elever har lik verdi.

Dette gjør vi på skolen nå:

- Trinnregler som lages i oppstart av hvert semester, gjeldende for hele trinnet
- Fellessamlinger med utgangspunkt i tema for GSM-plan.
- Faste klassefriminutt. To lillefri i løpet av uken har klassen klassefriminutt.
- Elevsamtaler med fokus på sosiale ferdigheter og trivsel, i tillegg til faglig utvikling.
- Planlagte leker og styrt aktivitet, av lærer, i fysisk aktivitet
- Tett samarbeid med sosiallærere.
- Mail og telefonkontakt med foreldre. Lekse/ukeplaner sendes hjem på mail og papir
- Vi er aktive på sosiale medier. Facebook og Twitter blir brukt i dette arbeidet og er med på å gjøre tilgangen til dagliglivet på skolen større for foresatte og andre samarbeidspartnere.
- Synliggjør arbeid med Godt Skolemiljø på lekseplan og detaljert ukeplan
- Vennsgrupper (FAU bidrar i arbeidet)
- Foreldregrupper, eks.: sommergruppe/ høstgruppe
- Klassesamling med foreldre og elever (FAU bidrar i arbeidet)

Skole-hjemsamarbeid

Foreldremøter

Vårens foreldremøter er temabaserte. Emner som ble tatt opp i skoleåret 2014/2015:

1. trinn: Dialogmodellen, hvordan skape et godt skole/ hjem- samarbeid.
2. trinn: Foredrag fra Brusettkollen, med fokus på grenser, tilbakemelding og ros.
3. trinn: Bredtvet kompetansesenter
4. trinn: Barnevakten, nettvett blant barn og unge
5. trinn: Mobbing og krenkende adferd, Redd Barna v/ Kristin Oudemayer
6. trinn: Barnevakten, fornuftig bruk av sosiale medier + foredrag for elevene
7. trinn: Reiselivsmesse

Det er to foreldremøter per år, ett i hvert semester. Trinnene har foreldremøte på samme dag, med en felles informasjonsdel først. Det unngås at ulike trinn har foreldremøte på samme dato.

Innkallingen og saklisten sendes ut i god tid til hjemmene. Klassekontaktene og kontaktlærer gir foreldrene mulighet til å komme med innspill til saker i forkant av møtet. Informasjon fra FAU er eget punkt på saklisten. På foreldremøtet om våren velges ny klassekontakt og eventuelt ny foreldrekontakt. Det skrives referat fra foreldremøtene av klassekontakten. Kontaktlærer godkjenner referatet før det sendes ut til foreldrene. Referatet sendes også ut til nærmeste leder.

Utviklingssamtalen

Eleven er til stede med foresatte, med unntak av 1. trinn på høstens samtale. Eleven kan være ute fra en del av samtalen. Dette avtales på forhånd. Ved behov for eget møte kun med foresatte, må dette bli en avtale i tillegg til den vanlige utviklingssamtalen. Det er avsatt 30 minutter til samtalene som foregår utenom kontaktlærers undervisningstid.

Vennsksgrupper

Hver høst deler Tåsen skole elevene i hver klasse inn i vennsksgrupper. Vennsksgrupper bidrar til trivsel og trygghet, og det skaper nye relasjoner både mellom barn og mellom foreldre. Dette er viktig bidrag inn mot et godt miljø på Tåsen skole.

Vennsksgruppen består av 5-6 elever med blanding av kjønn. En oversikt over gruppene gis til foreldre og elever så fort som mulig etter skolestart i august og opplegget samtales om på høstens foreldremøte. Det er en god ide å la foreldre som har barn i samme vennsksgruppe, sitte sammen på foreldremøtet om høsten.

I løpet av skoleåret møtes vennsksgruppene utenom skoletid. Foresatte til hvert barn tar initiativ til et treff for vennsksgruppa i løpet av året, og foreldrene møtes ved "henting". Foresatte til det barnet som er satt opp først i hver gruppe, tar initiativ i første treff. Rekkefølgen innad i gruppene er satt opp tilfeldig, men det er likevel et utgangspunkt. Det går an å bytte rekkefølge innbyrdes. Erfaringen viser at det er forventninger hos barna om at de får vært gjennom "hele runden", og det er også meningen. Det er likevel viktig å vise romslighet overfor de som får problemer med å gjennomføre.

Vennsksgruppene møtes etter skoletid. Det er ikke nødvendig å planlegge tett program. Å legge til rette for lek og hygge, og være til stede, og dessuten by på litt enkel mat og drikke, er det som skal til. Dersom man får til en liten voksenprat ved henting, er det også hyggelig.

Det er ikke til å unngå at noen enkeltelever vil komme i samme gruppe mer enn en gang i løpet av skoleårene, men utgangspunktet er å få til nye grupper. Kontaktlærer tar vare på oversikten over gruppene, slik at dette kan gis videre til en eventuell ny kontaktlærer.

Foreldregrupper

Tåsen skole deler foreldrene i hver klasse inn i foreldregrupper. Hver elev er representert ved en foresatt. Hver gruppe har ansvar for å gjennomføre en aktivitet felles for elever, foreldre og eventuelt søsken i løpet av skoleåret. Kontaktlærer deler inn i grupper og distribuerer ut til foresatte. Det kan være hensiktsmessig å bruke samme inndeling som vennsksgrupper.

Den foresatt som kontaktlærer skriver først på hver gruppe, tar initiativ til første planlegging, men har for øvrig ikke mer ansvar enn resten av gruppa. Invitasjon med datoen og innhold for arrangement bør sendes ut i god tid.

Følgende foreldregrupper er vanlig ved Tåsen skole:

Høstgruppe: gjennomfører et arrangement en helgedag eller ettermiddag i løpet av september – oktober, for eksempel en tur.

Juleverksted. Det er ulik praksis om det opprettes en egen gruppe, siden aktiviteten foregår i skoletida. Dette diskuteres på teamet. Man kan invitere de foreldre som kan, uavhengig av foreldregrupper. Klassen har eventuelt juleverksted bare med teamets egne ressurser

Juleavslutningsgruppe: står for den praktiske gjennomføringen av juleavslutningen i samarbeid med kontaktlærer. Dato blir bestemt av skolens ledelse. Kontaktlærer deltar på arrangementet og har eventuelt ansvar for elevenes underholdning.

Vintergruppe Denne gruppa gjennomfører et arrangement en lørdag, søndag eller en ettermiddag, for eksempel aking, skøyter eller lignende.

Sommeravslutningsgruppe Denne gruppa står for den praktiske gjennomføringen av sommeravslutningen i samarbeid med kontaktlærer. Dato blir bestemt av skolens ledelse. Kontaktlærer deltar på arrangementet og har eventuelt ansvar for elevenes underholdning.

Melding og dokumentasjon

Tåsen skole jobber kontinuerlig med tiltak for å forbygge mobbing. I tabellen under viser vi hvordan vi jobber på tre forskjellige nivåer med dette

1. Skolenivå: Hvordan vi som organisasjon jobber med mobbing på et overordnet og kontrollnivå
2. Klassenivå: Hvordan vi som skole jobber med hver enkelt klasse i forebyggingsarbeid og for å avdekke eventuell mobbing
3. Hvordan vi jobber direkte inn på individnivå med hver enkelt elev med forebygging.

1.Skolenivå:

Hva	Hvordan	Ansvar
Årlig kartlegging av elevenes trivsel på skolen.	Spørreundersøkelser: Elevundersøkelsen 5. -7. trinn Intern undersøkelse 1.- 4. trinn	Skolens ledelse og sosiallærer Kontaktlærer/ faglærer
Praktisering av skolereglene	Sørge for at lærere, elever og foreldre informeres om skolereglene hvert år. Vurdere praktisering av skolereglene jevnlig. Oppstartstema på årshjul for GSM	Skolens ledelse sammen med sosiallærere og lærere ved skolen
Rapportering fra lærere, elever og foreldre.	Skolen tar på alvor alle henvendelser om mobbing. Elevene må gis en forståelse av at å melde fra om mobbing ikke er sladring, men et middel for å få stanset krenkende adferd. Foreldre oppfordres til å melde fra om mobbing, krenkelser eller situasjoner, som kan oppfattes som det, til kontaktlærer som første kontaktpunkt. Andre	Alle impliserte parter i skolesamfunnet

	kontaktpunkt er skolens ledelse eller sosiallærere.	
Samarbeid skole - AKS	Elevenes trivsel og sosiale kompetanse (1.-4.trinn) er tema i den daglige kontakten og faste samarbeidsmøter mellom skole og AKS.	AKS-leder. Kontaktlærere og baseledere Skolens ledelse

2. Klassenivå:

Hva	Hvordan	Ansvar
Bli kjent med elevene i klassen.	Gjennom daglig observasjon, klassemøter, veiledning av grupper i ulike sammensetninger og sosiale aktiviteter.	Kontaktlærer
Sosial kartlegging	Utarbeiding av sosiogram for elevenes relasjoner i klassen og til enhver tid ha denne oversikten oppdatert.	Kontaktlærer og sosiallærer

3. Individnivå:

Hva	Hvordan	Ansvar
Elevsamtaler/logg	Vektlegge klassemiljø og elevers trivsel i elevsamtalene. Skape tillit og miljø for åpenhet i loggskrivning.	Kontaktlærer
Samtale v/ bekymring	Proaktive samtaler med foreldre ved mistanke om mobbing eller for å forebygge mobbing.	Kontaktlærer og foreldre
Utviklingssamtaler	Åpen dialog for å melde fra om mistrivsel og tegn på mobbing.	Kontaktlærer og foreldre

Når mobbing eller krenkelser oppdages.

Positive sosiale relasjoner elevene imellom fører til trivsel og utvikling og er en svært viktig beskyttelsesfaktor i barn og unges liv (Masten, 2007). Når disse relasjonene blir negative, for eksempel ved at det foregår krenkelser og mobbing i elevgruppen, vil de derimot utgjøre en stor risiko for psykiske vansker, redusert læringsutbytte og et negativt utviklingsløp.

Krenkende adferd eller mobbing kjennetegnes av tre forhold:

- Negativ eller ondsinnet atferd
- Som gjentas og foregår over tid
- I et forhold som er preget av ubalanse i styrkeforholdet mellom partene; den som blir utsatt har vanskelig for å forsvare seg

Når mobbing/krenkelser oppdages arbeides det direkte på individnivå.

Hva	Reaksjon	Ansvar
Mobbing mistenkes eller oppdages.	Når mobbing oppdages, skal det reageres så raskt som mulig: *Størst mulig avklaring av situasjonen med hensyn til hva som er skjedd og hvem som er involvert *Melding til kontaktlærer, sosiallærer og/eller ledelsen.	Den som oppdager og/eller har blitt kjent med mobbingen.
Møte med den som er utsatt for mobbing eller krenkelser	Kontaktlærer tar den første samtalen med eleven. Hvis dette ikke er mulig, overtar sosiallærer eller ledelsen. Den som oppdaget situasjonen, bør være tilstede. Eleven skal alltid tas på alvor og må få snakket ut. Eleven får vite om den videre oppfølgingen.	Kontaktlærer. Sosiallærer Skolens ledelse
Informasjon	Kontaktlærer har ansvaret for at ledelsen får nødvendig informasjon. Kontaktlærer har også ansvaret for at utøvers kontaktlærer blir informert. Kontaktlærer varsler foreldrene i samråd med skolens ledelse. Skolen og AKS informerer hverandre i aktuelle saker.	Kontaktlærer Skolens ledelse sørger for vikar hvis nødvendig. AKS
Samtale med den/de som har utført krenking eller mobbing	Eleven skal alltid innkalles til samtale, alene uten den som har vært utsatt tilstede. I henhold til alvoret i situasjonen holdes samtalen med kontaktlærer, sosiallærer eller skolens ledelse. Hvis det er flere elever involvert, skal disse innkalles en og en umiddelbart etter hverandre. Skolen må tydelig markere at mobbing/krenking ikke er tillatt. I løpet av samtalen skal eleven få legge frem sitt syn. Forpliktende avtale om å forandre atferd inngås. Det avtales oppfølgingssamtale. Hjemmet varsles.	Kontaktlærer, sosiallærer og skolens ledelse.

Mulige sanksjoner ved mobbing	Det vises til Tåsen skoleregler pr.01.08.13: - alvorlig samtale med kontaktlærer eller en i skolens ledelse - melding hjem – oppfølgingsavtale over tid - utvisning for inntil en dag - overføring til annen klasse eller skole - kontakt med forebyggende tjeneste ved Majorstua politistasjon og/eller barnevern	Kontaktlærer Skolens ledelse
Dokumentasjon og oppfølging.	Tiltak som igangsettes på både skole, basisgruppe og individnivå skal dokumenteres: Skolenivå: Arkivering av handlingsplaner og skoleregler. Basisgruppenivå: Loggføring av elevsaker. Individnivå: Loggføring og saksbehandling i henhold til § 9a-3 i Opplæringsloven. Arkiveres i elevmappen.	Kontaktlærer Skolens ledelse
Oppfølging av mobber	Det er viktig at eleven som har vært utført mobbing/krenkelses tilbakeføres til elevgruppa slik at situasjonen normaliseres. Dersom det er behov for videre oppfølging bør også andre instanser kunne koples inn, eksempelvis helsesøster eller BUP. Saken må avsluttes på et tidspunkt, slik at den som har gjort urett også kan komme seg videre. Dette kan likevel først skje når den aktuelle saken har ivaretatt vedtaket.	Skolens ledelse og foresatte
Oppfølging av den som har vært utsatt for mobbing/krenkelses	Saken avsluttes når tryggheten er ivaretatt. Det kan likevel være behov for videre oppfølging selv om mobbingen i seg selv har opphørt. Da vil helsesøster, barnevern og BUP være samarbeidsparter til skolen, i tillegg til tett samarbeid med foresatte.	Skolens ledelse og foresatte
Behov for videre oppfølging?	Dersom skolen ikke innen rimelig tid har løst saken, særlig vil dette kunne gjelde i kompetansekrevene saker, skal skolen ha lav terskel for å kontakte kompetanse innen PPT eller ambulant team for å sikre at alle hensyn blir ivaretatt	Sosiallærerne Skolens ledelse

Nettvett og om digital mobbing

Skissert opplegg for opplæring i nettvett på Tåsen skole

Gjelder for alle!

- Nettvettregler skal henge ved alle stasjonære PCer og i alle klasserom.
- Nettvettregler blir gått gjennom i alle klasser ved skoleårets oppstart.
- Nettvettsreglene sendes hjem til foresatte.

1. trinn

Elevene på 1. trinn skal gå gjennom regler for nettvett (se siste side i dette dokumentet). De skal vite om at det er noe som heter Nettvett og at det er et sett med regler man må følge når man er på internett. Disse er laget for å passe på barn.

2. og 3. trinn

- Klassene går gjennom Nettvettreglene. Lærer avgjør hvilke av reglene som bør vektlegges
- Lærer snakker med barna om hva nettvettreglene og hvorfor vi har dem.
- Reglene sendes hjem. Gjennomgås hjemme. Snakke med foreldrene om dem.
- Elevene skal kjenne til reglene for nettvett i løpet av 2. og repeteres på 3. trinn
- 3. trinn skal ha gjort noen forberedelser inn mot Osloprøve i digital kompetanse på 4. trinn.

4. trinn

- Elevene skal lære seg skolens nettvettregler. De skal kunne dem godt.
- Nettvettreglene repeteres på foreldremøte på høsten og sendes hjem
- Trinnet skal ha Osloprøve i digital kompetanse på våren hvor nettvett er et sentralt tema

"Du bestemmer" er et fint nettsted for barn i aldergruppen 4. -7. trinn. Her finner du opplegg for barn i alderen 9-13 år eller 13 – 17 år. Her er det videoer, fakta, diskusjonsspørsmål og oppgaver dere kan bruke i opplæring. **Velg 9 – 13 år!** Siden ser slik ut:

Det arrangeres temakveld på foreldremøtet på våren. "Barnevakten" er foredragsholder og det vil være fokus på nettvett

5. trinn

- Nettvettreglene repeteres
- Gå gjennom de ulike temaene fra du bestemmer.no
- Snakk med barna om kildekritikk. Dette er et viktig satsningsområde inn mot Osloprøven i digital kompetanse på 7. trinn. Husk at ikke alt som står på nettet er riktig!

6. trinn

- Nettvettreglene repeteres og læres!
- Kildekritikk og kildehenvisninger. Viktig forberedelse inn mot 7. trinn.
- Temakveld med foreldre på våren. Barnevakta har et opplegg med elevene på dagtid og hvor det dras paralleller inn mot foredrag med foresatte på kveldstid.
- Knytte nettmobbing til GSM.

7. trinn

- Nettvettreglene repeteres. Det samtales om konsekvenser dersom man ikke tar disse reglene til etterretning.
- Snakke med elevene om kildekritikk, kildehenvisning og opphavsrett. Det er viktige satsningsområder med tanke på arbeid mot Osloprøven i digital kompetanse i vårsemesteret på 7. trinn.
- Knytte nettmobbing til GSM.

Nettvettregler

- Vær mot andre på nettet som du vil at andre skal være mot deg.
- Vær forsiktig med å gi ut opplysninger om deg selv.
- Skal du møte noen du har snakket med på nett? Ta med en voksen.
- Tenk deg om før du laster ned gratis filer og innhold. Det kan ligge virus og spionprogrammer sammen med filene du laster ned.
- Beskytt navnet ditt, lag et kallenavn. Gi aldri ut passordet ditt.
- Spør om lov før du legger ut opplysninger om eller bilder
- Sjekk alltid hvem som har laget informasjonen du finner - husk at alle kan legge ut noe på nett.
- Snakk med en voksen hvis du opplever noe ubehagelig på nett.

Beredskapsplan

Selv om skolen arbeider med å være i forkant av situasjoner som skal oppstå, og ha god oppfølging i etterkant kan det i gitte tilfeller oppstå situasjoner som krever særlig håndtering. Skolen har en egen beredskapsplan for hvordan slike situasjoner skal håndteres.

Litteratur

Skolens arbeid vil aldri fullt ut kunne la seg beskrive. Et bedre innblikk i grunnlaget for skolens arbeid og holdninger, finnes blant annet til denne litteraturen:

Carolyn Webster-Stratton, *Hvordan fremme sosial og emosjonell kompetanse hos barn*. Gyldendal Norsk Forlag AS 2005 1.utgave, 4.opplag 2009

Dan Olweus, *Mobbing i skolen. Hva vi vet og hva vi kan gjøre*. Gyldendal Norsk Forlag AS 2000. 1.utgave 1992, 5.opplag 2001

Ross W. Greene, *Utenfor*. Cappelen Damm 2011

Thomas Nordahl, *Hjem og skole, hvordan skape et bedre samarbeid?* Universitetsforlaget 2007

Annen litteratur:

Veileder fra UDIR

http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/5/Arbeid_mot_mobbing_veileder_bm.pdf?epslanguage=no

Helse Vest – Olweusprogrammet

<http://www.helse.uni.no/default.aspx?site=29&lg=1>

Vedlegg til planen:

Årshjul for GSM- arbeid på Tåsen skole